No. 805. # DE TIJD. 1849.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 7 DECEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents in gelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaats ruimte meer.

AMSTERDAM, 6 December.

Het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap.

VII.

Tot de artikelen van het wets-ontwerp de Kempenaer, die, behoudens de strekking van hetzelve, dienen aangevuld of verbeterd te worden, behooren, volgens het Ned. Ond. Gen. nog:

Art. 17, 18, 25 en 26. Geen onderwijzer moet zich kunnen laten examineren, dan in de Provincie, waarin hij de twee laatste jaren gewoond heeft; want anders gaan allen naar die commissie, welke de gemakkelijkste is, waardoor men niet zal bevorderen, dat de onderwijzers wezenlijk bekwaam worden (1).

Ook is de praktische geschiktheid van eenen kandidaat een voornaam deel van zijne bekwaamheid, en daarover kan alleen de commissie oordeelen, in wier ressort hij eenigen tijd gewoond en zich praktisch geoefend heeft (2).

Om tot het examen toegelaten te worden, ter verkrijging van de algemeene admissie, hetzij als openbaar, hetzij als bijzonder onderwijzer, moet gevorderd worden een bewijs van zedelijkheid.

Dat wil de Grondwet en dat bewijs moet dus niet slechts gevorderd worden, als iemand dadelijk eene school wil openen of onderwijs geven, maar ook vóór hij tot het examen wordt toegelaten; want dat examen is toch nutteloos, als hij later geen goed' bewijs kan vertoonen van zedelijk gedrag, én voor de examinatoren, voor wie de tijd, én voor den examinandus, voor wien tijd en geld verloren zijn.

Het is dus rationeel, dat het bewijs van zedelijkheid vertoond worde ook reeds vóór het eerste examen.

Maar hoe moet dat bewijs van zedelijkheid zijn? De wet moet dat regelen volgens de Grondwet.

Art. 194 der Grondwet zegt: »het geven van onderwijs is vrij, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers, het een en ander door de wet te regelen."

De wet moet regelen, hoe dat onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid der onderwijzers geschieden zal.

Maar nu kan hier niet volstaan een bloot getuigschrift van het burgerlijk bestuur, van Burgemeester en Wethouderen der Gemeente of Gemeenten, waar de bezitter gedurende de twee laatste jaren (??) heeft gewoond. Dat geldt voor den burger in het algemeen; het is ook uit zijnen aard negatief en wil niets zeggen, dan dat bij de afgevers geene openbare of bewijsbare blijken van onzedelijkheid van hem, aan wien zij 't geven, bekend zijn; en wil men het als iets positiefs beschouwen, ook dan nog worden gebreken, bij *onderwijzers* niet te dulden, bij zoodanig getuigschrift over het hoofd gezien; want de afgevers zijn geene bevoegde beoordeelaars over hetgeen tot de zedelijkheid *eens onderwijzers* behoort. Daarom moet het burgerlijk certificaat vergezeld zijn van een tweede door de schoolautoriteiten af te geven, 't welk het bewijs moet inhouden, dat de candidaat ten minste gedurende twee jaren als zedelijk mensch bij haar is bekend geweest (3).

Bovendien moet dit laatste getuigschrift ook een blijk van bekwaamheid zijn, en inhouden, dat hij ten minste gedurende twee jaren in eene school met vrucht voor zich zelven en anderen praktisch is werkzaam geweest; want het grootste bewijs van de bekwaamheid van een' onderwijzer bestaat in dat van zijne praktische geschiktheid, om anderen te onderwijzen en op te voeden, en dat gedeelte kan men niet leeren kennen door een examen van eenige uren, maar door den kandidaat gedurende eenen geruimen tijd op allerlei tijden van den dag en met allerlei leerlingen in alle vakken, waarin hij onderwijs wil geven, werkzaam te zien. (4)

Wordt er voor de geneesheeren van het ligchaam de strengste waarborg door den Staat geëischt, en ook wel degelijk van hunne praktische bekwaamheid, *deze is* niet te streng voor die des geestes (*Men veroorloove ons hier eene vraag: moet een kandidaat in de geneeskunst, alvorens hij zijn examen aflegt, ook eerst* TWEE GEHEELE JAREN *eenige lijders onder handen gehad hebben?.......... Zoo ja, dan is de vergelijking juist, ofschoon ik den Staat de bevoegdheid ontzeg, om over mijnen geest te beschikken!..........*)

Volgens het ontwerp wordt er niets vereischt, om tot het examen ter verkrijging eener acte te worden toegelaten, noch geboorteacte als bewijs van meer dan 16 jarigen leeftijd, noch bewijs van inwoning binnen het ressort, noch bewijs van zedelijkheid. Zij de examinandus knaap of volwassen, bekend of onbekend, uit eene verwijderde provincie, deugdzaam of deugniet, ja eens anders naam, voor wien hij eene acte zoekt te erlangen, opgevende, zij hij zelfs uitlander (hetgeen men toch niet weten kan) hij moest tot het examen worden toegelaten, wierd de wet zoo aangenomen, als zij ligt.

En welk examen voor het bijzonder onderwijs? Niet bepaald voor een rang. Neen, voor een vak of eenige vakken en niet hooger dan de examinandus verlangt, daarin onderwijs te geven, b. v. in 't lezen zonder taaloefening, in het praktisch rekenen, zoo ver de hoofdregels betreft! Daar komt bij, dat iemand, die onderwijs zal geven, ook in eenig bijzonder vak zulks onmogelijk doelmatig en met goed gevolg zal kunnen doen, als hij een deel er van heeft beoefend en geen helder overzigt over 't geheel heeft. Teregt zegt VICTOR COUSIN: Plus on donne de liberté, plus il faut établir de garanties correspondantes, — des garanties solides de moralité et de capacité. (*Men merke op, dat* VICTOR COUSIN *die woorden gezegd heeft en hoe zij door ons Nederl. Onderw. Gen. worden opgevat!*)

Hoe zullen ook de schoolopzieners kunnen constateren, dat de bijzondere onderwijzers zich aan hunne acten houden, als die acte zich niet uitstrekt tot al de gewone vakken van het lager onderwijs? Een bijzondere onderwijzer moet denzelfden rang daartoe hebben als de openbare; daar hij toch ligt, zoo lang de schoolopziener bij hem in de school is, zich daartoe kan bepalen, waarvoor hij is toegelaten, en op andere tijden alle andere vakken onderwijzen (*als hij dan zijne bevoegdheid niet overschrijdt en geen onwettig onderwijs geeft?*) Het zou eene nuttige aanvulling zijn, als bij art. 21 werd gevoegd artt. 24 en 25 van de Schets van het Hoofdb. der Maatschappij: tot nut van 't Algemeen. (5)

Art. 24. De redactie van dit artikel zal in de uitvoering vele moeijelijkheden opleveren. De woorden: *aan de godsdienstige begrippen van andersdenkenden opzettelijk te kort doen*, met de straf van *schorsing* of *afzetting*, zullen als een dreigend zwaard boven de hoofden van alle openbare onderwijzers hangen, waardoor juist de naauwgezette en brave onderwijzers zullen weigeren *openbare* te zijn (???) en liever op min voordeelige voorwaarden *bijzondere* willen worden, terwijl de minder naauwgezette en brave, openbare onderwijzers wordende, uit vrees voor die woorden en de straf er bij bedreigd, alle zedelijke godsdienstige vorming der jeugd zullen verwaarloozen.

De Hoofdvereeniging wil evenmin als de Regering, dat er godsdienst zal onderwezen worden in de scholen, maar zij wenscht met alle opvoedkundigen, dat alles in de school een godsdienstigen geest ademe. Zij stemt geheel in, met hetgeen de Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen zeiden in hun verslag van 3 Julij 1849 aan de Staten der Provincie: »Wij moeten meer verwachten van de verbetering der menschen dan van de verbetering van wetten en instellingen. Wat baten Grondwetten en verordeningen, zonder godsdienst en reine zeden? zonder deze is wezenlijk volksgeluk niet mogelijk. Kennis moet verspreid, beschaving gekweekt, verlichting ontstoken worden, maar veredeling des gemoeds, braafheid en eerlijkheid moeten er mede gepaard gaan, om goede vruchten te doen dragen. »In overeenstemming met deze denkbeelden, wenscht de Hoofdvereeniging, dat de strekking van het geheele onderwijs als eene opleiding tot alle maatschappelijke en Christelijke deugdbetrachting in de wet worde uitgedrukt, eene strekking, die van zelve de verdraagzaamheid jegens andersdenkenden en de eerbiediging van hunne godsdienstige geloofsbegrippen insluit. (*De theorie is waarlijk mooi, maar de praktijk?........., zien wij toegepast van 1806 tot nu*).

Alle zwarigheid zou worden weggenomen, indien dit artikel veranderd werd naar de interpretatie, door den minister in der tijd gegeven aan de woorden der Grondwet: *met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen*, op welke interpretatie de Tweede Kamer en de dubbele Kamer der Staten-Generaal dit artikel hebben aangenomen, namelijk, dat het voorschrift hier gegeven alleen strekt, om van de openbare scholen te weren wat men *theologischen twist* noemt, en het artikel dus werd aangevuld achter de woorden *te kort doen* met de woorden: »door theologischen twist in de scholen te brengen (6)

Voor het overige is in dit artikel, even als in de wet van 1806, de schorsing af te keuren. Men schijnt uit het oog verloren te hebben, dat geen maatregel nadeeliger kan werken, om den onderwijzer zijne achting en zijnen zedelijken invloed, — beide zoo noodig voor

(1) Zal men de tegenwoordige Provinciale commissien van onderwijs behouden? Zal men hunne taak ten opzigte van het afnemen der examens niet aan éene, twee, drie of meer staats-commissien opdragen? Behooren de tegenwoordige schoolopzieners niet vervangen te worden? — dit zijn naar onze meening drie vragen, welke eerst moeten beantwoord worden. Maar aangenomen dat dit deel van het organisme geene verandering ondergaat, dan hebben wij tegen de bovenstaande vordering des Gen. onderscheidene bedenkingen, van welke de voornaamste hier volgen. In de eerste plaats: geen enkel artikel der Grondwet, waarop die kunstgreep steunt. In de tweede plaats is zij zoo vrijheid-moordend als er eene kan uitgedacht worden. Ten derde is het zeer onbillijk van den onderwijzer, en vooral van den jeugdigen onderwijzer, die soms dikwijls van standplaats *moet* veranderen om redenen, welke buiten hem gelegen zijn, te vorderen, dat hij eerst twee jaren in eene Provincie moet gewoond hebben, om daar geëxamineerd te kunnen worden. En ten vierde, wanneer men vreest, dat de examinandi de gemakkelijkste commissien zullen opzoeken, zorge daar het Gouvernement voor, door én de grenzen van het onderzoek voor te schrijven, èn overal knappe menschen te benoemen, — dan althans zal men bemoeijelijkende verordeningen als de genoemde kunnen ontberen.

(2) Dit is eene grove onwaarheid. Ja, wanneer de schoolopzieners wat vlijtiger de scholen van hun district bezochten, hetgeen op de meeste plaatsen veel, *zeer veel* te wenschen overlaat, dan zouden zij kunnen oordeelen over de praktische geschiktheid van de onderwijzers in hun ressort, maar de geheele Provinciale Commissie is tot zulk een oordeel onbevoegd. Gesteld, een onderwijzer uit Amsterdam biedt zich tot het examen aan, — wie van de examinatoren zal nu over zijne praktische geschiktheid kunnen oordeelen? Immers, alleen de heer Tesseidre l'Ange, en dan nog wel, wanneer die heer den kandidaat meermalen bezocht heeft en zien werken? — Kan nu het oordeel van dien heer voor de geheele Commissie gelden? Onmogelijk, — zoodat de bewijsvoering van het Ned. Ond. Gen. niet opgaat.

(3) Dat is dus net zoo veel gezegd als: wij *schoolautoriteiten*, wij zijn alleen bevoegd om over de zedelijkheid des onderwijzers te oordeelen! Intusschen moet men weten, dat er onder die schoolautoriteiten zijn, van welke kandidaten zich schamen, een bewijs van zedelijkheid te moeten vertoonen,..... omdat die schoolautoriteiten zelve niet uitsteken!..... Daarbij houde men in het oog, dat de schoolautoriteiten over het algemeen weinig met den onderwijzer omgaan, en dus over zijne zedelijkheid al zeer bezwaarlijk kunnen oordeelen!..... Men zal echter zeer wel begrijpen, waarom hier weder hunne tusschenkomst verlangd wordt!

(4) Wanneer het gouvernement aan zulke vrijheiddoodende vorderingen zou willen toegeven, dat het dan toch in 's hemels naam eerst voor *andere schoolopzieners* zorge, die de scholen trouwer bezoeken!

(5) Die artt. luiden als volgt:

Art. 24. Bij het bezit van meer dan éene Staatsschool in dezelfde gemeente, zal het gemeentebestuur de honoraria der hoofd- of hulponderwijzers zooveel mogelijk regelen, met inachtneming eener trapswijze opklimming, ten einde aan de meestverdienstelijke onderwijzers het uitzigt te openen op eene meer voordeelige betrekking.

Art. 25. Bij de aanstelling van hoofd- of hulponderwijzers behouden de gemeentebesturen zich voor, de gezegde onderwijzers naar andere scholen in dezelfde gemeente te verplaatsen.

(6) Het is opmerkelijk, dat het Ned. Ond. Gen., hetgeen vroeger zoo vele bepalingen te berde bragt, om de grondwettige vrijheid te fnuiken, hier eene zekere flaauwhartigheid aan den dag legt, welke met die vroegere naauwgezetheid in geenen deele overeenkomt, en tevens nieuwe zwarigheden schept, veel grooter dan die zij uit den weg heeft willen ruimen. Wij doen slechts de volgende vragen: Wat verstaat men door theologischen twist? Wie moet dat uitmaken wat theologische twist is? Zullen de godsdienstige gezindten dat toestemmen? Zullen de onderwijzers weten wat godsdienstige twist en wat zoogenaamde algemeen erkende christelijke waarheid is? Welk leerstelsel zal er overblijven? En wie zal ten laatste tegen *opzet* en *onwetendheid* gewaarborgd zijn?

hem, zal zijn onderwijs vruchten dragen, — te ontnemen. Nimmer ontvangt hij die volledig terug, al betert hij zich ook nog zoo zeer. Zoude het niet gevoegelijk zijn, dat men voor de straf van schorsing eene officieele en schriftelijke, al was het ook tot driemalen herhaalde waarschuwing van den schoolopziener, van de schoolcommissie of van het gemeentebestuur, of van schoolen gemeentebestuur gezamenlijk in de plaats stelde? Dan kan alles buiten de kinderwereld blijven. 't Is nu eene eerroovende hardheid, die wrange vruchten draagt en nimmer doelmatig kan genoemd worden. (7)

(*Wordt vervolgd.*)

(7) Wij waarschuwen tegen die herhaalde aanmaningen, en dan vooral van schoolopzieners, die in staat zijn de gepleegde krenking te verbloemen of te ontkennen, waarvan de voorbeelden voorhanden zijn. De bepaling waarborgt evenwel niets, — wat zoude zij dan doen, wanneer de schorsing wierd weggelaten?

Wij hebben ontvangen van den heer L. van Vliet een open brief, waarin hij, na den ruwen uitval, dien de *Arnhemsche Courant* zich tegen hem heeft veroorloofd, besproken en beantwoord te hebben, zich als kandidaat stelt tot aanvulling der plaats in de Tweede Kamer, die de heer Nedermeijer van Rosenthal door zijne benoeming tot minister heeft verlaten. Wij behandelen die aangelegenheid morgen.

In de vergadering van den stedelijken raad van gisteren zijn de conditien van aanbesteding goedgekeurd, wegens de materialen voor stads fabriekage in 1850 benoodigd.

Op voordragt van Burgemeester en Wethouderen is ook toegestaan het in eigendom afstaan van een paar stukken stads grond.

Z. M. heeft den heer Mr. R. J. de Nérée tot Babberich, thans griffier van het kantongeregt te Terborg, benoemd tot griffier van het kantongeregt te Doesburg.

Volgens een van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie ontvangen berigt, worden de met de Overlandpost derwaarts verzonden brieven *welke met* LAK *verzegeld zijn*, zoodanig aan elkander gehecht aangebragt, dat ze *zonder beschadiging* niet kunnen worden losgemaakt.

Den belanghebbenden wordt dien ten gevolge aangeraden, voor het verzegelen der brieven, bestemd om met de *Overlandpost* naar *Oost-Indie* te worden gezonden, *geen* LAK *te bezigen*. (*Staats-Cour.*)

Op 30 Nov. jl. zijn door het provinciaal geregtshof van Noord-Holland, tot candidaat-notarissen bevorderd, de heeren Mr. W. H. 's Jacob en P. C. Lasonder, beiden van Amsterdam.

Uit den staat van begrooting der stad Leyden voor het jaar 1850, blijkt: dat de ontvangsten zijn geraamd op *f* 336,223.17 en de uitgaven op *f* 335,854.19½, zoodat een batig slot overschiet van *f* 368,97½. De bevolking beliep 38,763 zielen.

Te Rotterdam is met het schip *Menado* van Java aangebragt een exemplaar van eene der schoonste tijgersoorten, welke door vele liefhebbers wordt bewonderd. Dit schip, hetwelk bij de expeditie op Bali is gebruikt geworden en in 14 maanden de uit- en thuisreis heeft volbragt, heeft eene bijzonder gelukkige reis gehad. Kapt. Rijke vertrok met 30 man ekwipage en ca. 200 man troepen naar Java, en arriveerde aldaar zonder dooden of zieken aan boord. Op zijnen bodem werden ruim 500 man ingescheept, deze deden den heen- en wedertogt mede zonder zieken; het schip retourneerde van Java naar Nederland en op de geheele reis was slechts een jongen vermist, die vermoedelijk des nachts is over boord gevallen.

's GRAVENHAGE, 5 December. Gisteren middag heeft er een ministerraad plaats gehad, die des avonds is voortgezet geworden.

— Naar men verneemt is de baron Stratenus, gezantschaps-secretaris bij het Engelsche hof, door Z. M. benoemd tot hoogstdeszelfs kamerheer.

— 6 Dec. De beraadslagingen over de begrooting zijn heden bepaald op Maandag den 10 dezer.

ROTTERDAM, 5 Dec. Het ijs op de rivier voor deze stad is grootendeels sneeuwijs en drijft in eene mindere hoeveelheid dan gisteren.

WEHL, 4 Dec. Gisteren morgen had in de buurtschap Achterwehl, gemeente Wehl (Gelderland) een droevig ongeluk plaats. Omstreeks 7 uur stond het dochtertje van den landman W. T. uit haar bed op, ten einde zich bij het vuur, door hare moeder eenigen tijd te voren aangelegd, te warmen. Eensklaps raakt haar nachtgoed in vlam, en eer vader of moeder, die zich op den deel bevonden, ter voedering van het vee, ter hulpe konden toesnellen, was het bijna achtjarig meisje der mate gebrand en verbrand, dat het des namiddags reeds, onder de verschrikkelijkste smarten, den geest gaf.

LANGSTRAAT, 4 Dec. De Hooge Raad der Nederlanden heeft dezer dagen beslist, dat de koninklijke marechaussée niet bevoegd was om processen-verbaal wegens overtredingen op het stuk der jagt en visscherijen op te maken. Hierin is thans voorzien. Door den heer opperhoutvester zijn de marechaussées aangesteld tot onbezoldigde opzieners der jagt, mits als zoodanig den eed op de instructie voor de opzieners, bij koninklijk besluit van 26 Julij 1821 gearresteerd, afleggende. De alhier gestationneerde brigade heeft dien ten gevolge in handen van den kantonregter den vereischten eed afgelegd, waaraan, zoo men verneemt, al de brigaden zullen onderworpen zijn.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 December. Heden werd in de Wetgevende Vergadering het voorstel van Huguenin in overweging genomen betreffende de liquidatie der schulden van de civiele lijst aan den Staat. De commissie van het initiatief was van oordeel geweest over het voorstel niet te beraadslagen. Hiertoe besloot ook de Vergadering. Daarop werd na eene derde beraadslaging het voorstel van Charras, houdende dat bij de benoemingen tot ridders van het Legioen van Eer, voortaan de redenen *waarom* moeten vermeld worden, met aanzienlijke meerderheid aangenomen.

— Het ontwerp tot vernietiging van ruim 79 millioen francs, behoorende aan de amortisatie-kas, werd na eene derde lezing aangenomen. Over een ander voorstel, houdende het oproepen van 80,000 man van de ligting van 1849, werd de tweede beraadslaging tot morgen verdaagd.

— Acht-en-dertig volksvertegenwoordigers hebben aan de wetgevende vergadering een voorstel ingediend, om in al de gemeenten der Fransche republiek maatschappelijke-geregtshoven op te rigten. Deze geregtshoven zullen niets anders te doen hebben, dan de twistende partijen te bevredigen, ten einde daardoor het voeren van processen te voorkomen.

— In den *Moniteur* van heden leest men het belangrijk berigt, dat er geen verschil van gevoelen bestaat tusschen den President der Republiek en het kabinet, ten opzigte van het wets-ontwerp over de belasting op de dranken; dit wets-ontwerp zal niet ingetrokken worden door de regering, zoo als dat gerucht wilde.

— Het schijnt nog niet volkomen zeker, of de President der Republiek al of niet op den 10 December de nationale garde in oogenschouw zal nemen.

De Persigny is, zegt men benoemd tot buitengewoon gezant aan het hof van Berlijn, en zal de volgende week derwaarts vertrekken. Zijne rol zal zeer belangrijk worden, nu Frankrijk hoe langer hoe meer tot de Pruissische regering toenadert.

— De geruchten van *coups d'Etat* welke dezer dagen geloopen hebben, zijn niet zonder nadeeligen invloed gebleven op den handel. Thans echter schijnt alles zijn vorigen gang te hernemen. Men zegt dat de President der Republiek alle door het voorloopig bestuur plotseling ontzette ambtenaren, voor zoo ver zij zulks waardig zijn, in hunne vorige of daarmede gelijkstaande betrekkingen zal herstellen.

— De bureaux van den President zijn thans georganiseerd. Er zijn twee chefs van afdeelingen benoemd, de een belast om in de ministerien alle werkzaamheden, benoemingen en bevorderingen, waarbij de President belang heeft, gade te slaan, de ander belast met het opstellen van verslagen en wetsontwerpen en met het opzigt over derzelver uitvoering.

— De staatkundige vereeniging der Parijzer koks is voornemens de terugkomst der vrijgelaten insurgenten met luister te vieren.

— De te Parijs loopende geruchten aangaande het Turksche vraagstuk zijn van zeer tegenstrijdigen aard. Volgens sommigen zoude het Fransche gouvernement van het kabinet van Londen eene nota hebben ontvangen, waarbij dit zich verbond, om ten aanzien der Italiaansche aangelegenheden de staatkunde van den President, in zijnen welbekenden brief aan generaal Ney ontvouwd, te ondersteunen, mits Frankrijk met opzigt tot het Oostersche vraagstuk de verpligting op zich nam, om met Engeland ééne lijn te trekken, en zich tegen de bewilliging der Russische vorderingen volstandig te verzetten. Van den anderen kant (en deze lezing wordt onder anderen door een der dagbladen, die men als half-officieele tolken van den President beschouwt, verspreid) beweert men, dat het Britsche bestuur, ten gevolge van eene op zeer oorlogzuchtigen toon gestelde nota van het kabinet van St. Petersburg, besloten had de zaken in Constantinopel niet tot het uiterste te laten komen, en niet alleen aan de vloot bevel tot den terugkeer naar Engeland te zenden, maar ook den gezant sir Stratford Canning van daar terug te roepen. — De gisteren ontvangen Londensche bladen hebben van dit een en ander echter niets gemeld.

— De *Assemblée Nationale* zegt, dat de depêches, die de generaal d'Hautpoul uit Algerie ontvangen heeft, minder geruststellend zijn dan die, welke men openbaar heeft gemaakt.

Men vermeent bij de Arabische stammen eene onrust bespeurd te hebben, die veel vrees doet koesteren voor een algemeenen opstand.

— Zondag den 9 dezer zal in de hoofdkerk Notre Dame de wijding plaats hebben van Mgr. den bisschop van Orleans.

— Duizenden brochures werden gisteren door de stad verspreid, van welke de volgende titel den inhoud genoegzaam zal doen kennen: *Emile de Girardin*: zijne kinderjaren; het onderwijs dat hij genoot; zijne jongelingsjaren; zijne werken; zijn gedrag in het staatkundige leven; zijne tweegevechten; de laster en de gouddorst; de beschrijving van zijn gelaat; zijne gewoonten; zijn karakter, enz. — Het werkje is door den heer Larcher geschreven.

— Dezer dagen hebben de dagbladen gemeld, dat de burggraaf d'Arlincourt, die voor eenigen tijd eene brochure *Dieu le veut* het licht heeft doen zien, thans een nieuw geschrift heeft uitgegeven, ten titel voerende: *Place au Droit*. Hij verhaalt daarin het volgende:

Een voornaam Franschman ontmoette te Londen den heer Guizot in de salons van de prinses de Lieven. Men sprak er over de rampen en het verval van Frankrijk. »Ons land," zeide de voormalige minister van Lodewijk Philips, »zal zijne rust en waardigheid niet herkrijgen, dan wanneer het tot de monarchie terugkeert." — »Tot welke?" vroeg men. »Alleen het wettige koningschap kan men monarchie noemen," antwoordde de heer Guizot ernstig. »Dat van het regt?" — »Ja, en der beginselen." — »Gij zult over die uitdrukkingen verbaasd staan," fluisterde de prinses den Franschman toe; »Welnu, dat is de taal zijner overtuiging. De heer Guizot twijfelt er niet aan, dat Hendrik V, den troon zijner vaderen weder beklommen hebbende, geroepen zal zijn, om de maatschappelijke orde, niet alleen in Frankrijk, maar zelfs in Europa te herstellen; en, wat uwe verbazing welligt ten top zal voeren: Lodewijk Philips is van hetzelfde gevoelen."

— Een dag of acht geleden verscheen te Parijs voor de correctionneele regtbank een 9 jarige knaap, Paul Boulo genaamd, als beschuldigd van bedelarij.

Zijn vader, die, als burgerlijk voor hem verantwoordelijk, mede gedagvaard was, zeide tot zijne verontschuldiging: »Ik ben arm, heb vele kinderen en mijn arbeid houdt mij den ganschen dag ver van hen verwijderd; ik kan geen oog op hen houden, naauwelijks kan ik hun voedsel verschaffen. Paul heeft geene slechte gewoontens; hij is maar wat speelsch en dat is natuurlijk Ik zou mij zeer gelukkig achten indien de regtbank hem ergens konde plaatsen; doch ik zou niet gaarne zien dat hij naar een gevangenhuis werd gebragt, dat zou ten hoogste jammer zijn, want de anderen zouden hem zeker bederven."

Op deze bede van den bedroefden vader had de President der regtbank geantwoord: »Wij zullen aan den directeur van het *Godshuis Fenelon* schrijven en hem verzoeken uw kind in zijn gesticht op te nemen; in afwachting van zijn antwoord, stelt de regtbank de zaak acht dagen uit."

Gisteren heeft de regtbank den knaap vrijgesproken en bekend gemaakt dat hij in het *Godshuis Fenelon* is opgenomen.

Zie hier een paar zinsneden uit den brief van den edelen direkteur van dit Godshuis:

»Wij zijn tamelijk arm, Mijnheer, en schrik bevangt ons menigmaal wanneer wij denken aan de behoeften van die 400 kinderen, die wij in het *Godshuis* te onderhouden hebben. Maar wat zal ik u zeggen: uw ongelukkige knaap is nog veel armer, en wij gevoelen den moed niet om hem af te wijzen, wanneer wij bedenken, dat, bij den zoo betreurenswaardigen toestand onzer wetgeving in dit opzigt, de regtbanken geen ander middel hebben dan de gevangenis om een ongelukkig kind te redden uit de verlatenheid waaraan men het ten prooi laat.

»Zend ons dan in Godsnaam ook nog uwen kleinen Paul; wij zullen hem met open armen ontvangen even als de 400 anderen De barre winter staat voor de deur en DAT IS DE TIJD VAN DEN OOGST VOOR DE LIEFDADIGHEID; misschien zal die oogst gezegend zijn. Inmiddels zullen wij dezen knaap spijzen met de kruimels, die de 400 anderen overlaten."

MADRID, 28 Nov. Heden is in de Kamer der Afgevaardigden bediscussieerd het voorstel van Callantes, tot goedkeuring van het gedrag van het kabinet in de zaak van Diaz Martinez. Roncali verdedigde het voorstel. Men vermoedt dat de Kamer het voorstel zal goedkeuren. Diaz Martinez is onder borgstelling in vrijheid gesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Dec. Het stoffelijk overschot der koningin-douairière zal met al den aan haren rang voegenden luister, in de koninklijke kapel te Windsor worden bijgezet.

De Londensche dagbladen zijn wegens dit sterfgeval met een rouwrand verschenen, en zijn onuitputtelijk in den lof, dien zij der overledene wegens hare deugden en milddadigheid toezwaaijen. Er was geene liefdadige inrigting waar zij niet aan het hoofd der inschrijvers stond.

— De groote Orangistische loge te Dublin, heeft het eerste gedeelte uitgegeven van haar rapport over de onderhandelingen die in 1848 tijdens den opstand van Smith O'Brien hebben plaats gehad tusschen den lord-stadhouder van Ierland en de Orangisten, ten einde aan de regering den gewapenden bijstand te verzekeren van deze laatsten tot onderdrukking van den opstand. Het bevat echter geene der gewigtige mededeelingen, die met zooveel ophef waren aangekondigd.

De *Times* beklaagt zich over de noodzakelijkheid waarin hij zich bevindt om het rapport der loge te moeten opnemen. In hoe verre de vermelding daarvan belangrijk genoeg geacht wordt, blijkt uit de eerste woorden waarmede het blad zijn artikel aanvangt, en die op deze plaats ook als laatste kunnen dienen. »Een rapport," dus luiden zij, »waarvan wij, noch het zakelijke, noch de aantijgingen, noch de bewijsgronden of wederleggingen kunnen ontcijferen, al kostte het ons het leven."

— De *Times* meldt dat de Kaapsche kwestie, ten gevolge van met de *Eurydice* ontvangen depêches van den gouverneur opgelost is geworden door een besluit, om den *Neptunus* met de zich daarop bevindende gedeporteerden terug te roepen.

Nopens den toestand waarin de arme Ieren, wier aantal door den hongersnood der laatste jaren met ⅛ verminderd is, zich onder hunne protestantsche onderdrukkers bevinden, kunnen de volgende daadzaken eene schets geven, welke de *Catholic Standard* van 1 Dec. ll. uit eene door denzelven aangevoerde protestantsche bron medèdeelt. In de Modeligo Union zijn 4 Protestanten, en noch prot. kerk noch geestelijke; en echter moet het arme kathohjke volk jaarlijks *f* 52[illegible] aan tienden voor de Prot. Eerdienst betalen. Te Sekliuane zijn 3 Prot. en noch kerk noch geestelijken, doch de tiend bedraagt er *f* 4020. Te Clerme 17 Prot. id. id. de tiend is er *f* 6719,40. Te Elfin 10 Prot. id. id. de tiend is *f* 3740. Te Elberstown 8 Prot. id. id. de tiend *f* 3000; Te Mahoonagd 8 Prot. id. id. de tiend *f* 6000. Te Kileedy 12 Prot. id. id. de tiend *f* 5815,20. Alzoo leven er in die 7 gemeenten 62 Protestanten, die der arme Katholijke bevolking omstreeks *f* 560 per hoofd kosten en echter noch kerk noch geestelijken hebben.

Hoezeer steekt bij die eeuwenoude verdrukking der Engelsche wetten over Ierland, de verdraagzaamheid niet af van het Engelsche volk met name te Londen, waar de Oratorianen, of te Clapham waar de Redemptoristen in het openbaar in hun ordegewaad verschijnen, en werwaarts ook eenige Franciscanen uit Belgie zich gereed maken te vertrekken en zich in hun ordekleed zullen vertoonen.

— De bewonderaars van den Eerw. Newman zullen met genoegen de aanstaande verschijning vernemen van een nieuw werk des beroemden godgeleerden; het is 't eerste dat hij sedert zijn overgang tot de Katholijke Kerk heeft in het licht gegeven. Er zijn reeds maatregelen genomen dat terstond na de uitgave eene Fransche vertaling te Parijs zal uitkomen onder den titel van (vertolkt): »Conferentien, toegesproken aan Protestanten en Katholijken, door den Eerw. John-Henry Newman, priester, stichter der orde van het Oratorium in Engeland."

DUITSCHLAND.

KEULEN, 5 Dec. De grooth. van Baden heeft bij besluit 29 November, op grond dat het tijdstip nadert, waarop de werkzaamheden der stendenvergadering voor het tijdvak van 1850 en 1851 eenen aanvang moeten nemen, den landdag voor het tijdvak van 1848 en 1849 (die ten gevolge van de tijdsomstandigheden tot dusverre niet weder heeft kunnen bijeenkomen), voor gesloten verklaard. Bij verdere besluiten van dien dag zijn verkiezingen tot vervulling der opengevallen plaatsen uitgeschreven, en is bepaald dat men voorloopig op den bestaanden voet met de heffing der belastingen zal voortgaan.

WEENEN, 29 Nov. Indien iemand zich de moeite wilde geven van de kaart van Duitschland op te slaan en de Staten die den rijksdag te Erfurt moeten daarstellen, met eene zekere kleur aan te duiden, dan zoude hij eenen eenheids-staat voor zich zien met geografische grenzen, gelijk de wereld er nooit gezien heeft, noch nimmer zien zal.

ITALIE.

De nieuwe opperbevelhebber des Franschen legers had na zijne aankomst te Rome gaarne eene wapenschouwing over de daar aanwezige troepen gehouden, doch is hierin tot dusverre door het ongunstige weder belet.

De regeringscommissie van Z. H., ofschoon ten onregte verguisd en vaak ten doel staande aan den schroomelijksten laster, gaat rusteloos voort met het vervullen van hare veelomvattende taak. Ook legt zij zich voornamelijk toe op het daarstellen van werken tot algemeen nut. Met den spoorweg van Rome naar Frascati zal weldra een begin gemaakt worden. In de legatie Bologna zal ook het plan van eene spoorweglinie naar Porretta weldra verwezenlijkt worden. Dit een en ander zal aan vele handen werk verschaffen — zoo men slechts werken wil.

BELGIE.

BRUSSEL, 5 December. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren de beraadslaging over het wetsontwerp, betrekkelijk de faillissementen, ten einde gebragt. De afdeelingen hebben gisteren het budget van oorlog onderzocht Zij waren van oordeel, dat het cijfer der regering te hoog was, zoodat zij vóór de goedstemming op eene herziening van de Wet tot organisatie van het leger aandringen:

— De *Union Belge* die te Hasselt het licht ziet, verhaalt een schoonen trek van belangloosheid van den Eerw. heer Houben, oud-pastoor van Berlingen. Deze waardige geestelijke was bij olografisch testament in behoorlijken vorm opgemaakt, tot eenigen erfgenaam benoemd van zijn vriend D. en zag zich hierdoor in het bezit van een vermogen van 50 à 60,000 francs. Daags na het overlijden riep hij echter de vermoedelijke erfgenamen des overledenen bijeen, stelde hun het testament ter hand, en zeide hun dat de banden des bloeds moesten gaan boven die der vriendschap, en dat zij meer aanspraak hadden op de erfenis dan hij; zoodat hij aan de inspraak van zijn hart gehoor gaf, door hun de erfenis over te geven, opdat zij die volgens de wet onder elkander mogten verdeelen.

STADSNIEUWS.

Burgemeester en Wethouders dezer Stad roepen de manschappen op, dienende bij de Nationale Militie, die regt hebben verkregen op ontslag, hetzij door overlijden van hunnen vader of wel van hunne moeder, weduwe zijnde of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding hunner ouders of door overlijden van een of meer broeders. De aanvrage om ontslag moet schriftelijk worden ingediend ter Kamer van heeren Burgemeester en Wethouders vóór den 5 Januarij 1850, hetzij door de manschappen zelve, hunne ouders, voogden of curatoren, met duidelijke opgaaf der redenen waarop het ontslag gegrond is.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 December.

BEVALLEN (5 Dec.): C. M. Cammann, geb. Heijdeman, D.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		5 DEC. 4¼ u. gebl.	6 DEC. 4¼ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	54 1/16	54¼	a	54½	54 7/16
Dito Dito	3 »	63 5/16	63⅝	»		
Dito Dito op resc.	3 »			»		
Dito Dito	4 »	82⅞	82⅞	»	83	
O. I. Leening	4 »	82	82	»	82¼	
Amortis. Syndic.	3½ »			»		
Handel-Maatschappij	4½ »	165½	166	»		
Haarlemmermeer	5 »			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »	84½		»		
Aand. Holl. S. M.	»			»		
BELGIE,	» »			»		
Dito	2½ »	46 7/16		»		
Dito bij Rotschild	» »	46½	46½	»	46¾	46 9/16
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5 »	13⅝	13⅛	»	13¼	13⅛
Dito Dito van 510 £	5 »	13 5/16	13 5/16	»	13⅜	13¼
Dito bij Dito onb. st.	5 »	13	12⅞	»		
Dito	3 »		37⅝	»	37 15/16	
Dito Binnenl. à 6 m.	3 »	28 11/16	28⅝	»	28¾	28 11/16
Coupons Ardoin	»	9½	8⅞	»	9⅜	
Passive	»			»		
Fransche Uitgest.	»	3⅞	3 11/16	»	3⅞	
PORTUGAL, te Londen	3 »	36 5/16	36 1/16	»		
Dito Dito	4 »	87¼	37¼	»	37 7/16	37¼
Dito Ex Coupon	»			»		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5 »			»		
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5 »	105	105	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5 »			»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5 »		93¾	»		
Dito bij Hope	4 »	84¾	84¾	»		
Dito bij Stieglitz en C°.	4 »	83⅛	82⅞	»	83⅛	
Dito Dito Nieuwe	4 »			»		
Cert. te Hamburg	5 »			»		
Inschrijving in Assignat.	6 »			»		
Cert. van Dito	6 »	64	64	»		
POLEN, Certific.	4 »			»		
Dito Aand. met Loten fl 300	*f*			»		
Dito Dito fl 500	»		143½	»		
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.			»		
Dito Bank-Actiën				»		

Oost., Met. 5 pc. 81½, 82; 2½ pc. 42⅞; Fransche 3 pc. 52⅞, 53 1/16; Braz. 5 pc. 88½; Mexico 5 pc. 26 5/16, 5/16, 5/16; Peru 53⅝; Gren. 17 7/16, ½; Ecuador 3⅛; Venez. 29¾. 30, 29¾; Grieken 3⅝, 7/16.

Koers van het Geld: Beleening 3 pc., Prolongatie 3½ pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs 56⅝; 2/m. Londen 11,97½; Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 34⅝; Zigt Hamburg 34⅞; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,85.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 48¾; 5 pc. 95⅞; 4½ pc. —; Spanje Ard. 5 pc. 13 9/16; Binnenl. 3 pc. 28⅝; Coupons 9⅝; Rom. Leening 78.

PARIJS, 4 Dec. Fr. 3 pc. 57,50; 4 pc. —,—; 5 pc. 90,60; 5 pc. N. —,—; Schatk. 5,—; Bank-Act. 2415,—; Belg. 1840, 5 pc. 96¼; 1842, 5 pc. 96¼; 4½ pc. 87⅛; 2½ pc. —; Nap. 5 pc. 91,25; Spanje 3 pc. Binnenl. 29⅝; 3 pc. Buitenl. 39½; 5 pc. Act. Rente 25¼; Piem. Leen. 1834 945,—; 1849 900; Rom. leen. 80⅝.

MADRID, 29 Nov. Act. Sch. 3 pc. 28 15/16; id. 5 pc. 11 9/16; Uitgest. Sch. 3⅞; Coupons 7.

LONDEN, 4 Dec. Cons. op tijd 95¾ a —; Braz. 86 a 88; 1829/39 85 a 87, Ecuad. 3⅞ a 4⅛; Ven. 29 a 30; Uitg. 9 a 10; Gren. 16¼ a 16¾; Uitg. 3½ a 3¾; Denem. 3 pc. 71 a 73; Holl. 2½ pc. 55⅜ a 55⅝; id. 4 pc. 83¼ a 83¾; Mexico 28 a 28¼; Peru 4 pc. 53½ a 54½; Port. 3 pc. 36 a 37; 4 pc. 37 a 38; 5 pc. 82 a 84; Rusl. 1822, 5 pc. 109½ a 110½; Spanje 5 pc. 19 a 19¼; id. 3 pc. 38⅞ a 39⅛, id. Coupons 9 a 10; id. Passive 3⅞ a 4⅛.

BERLIJN, 4 Dec. Schuldbr. 3½ pc. 85¾; Loten 101¾; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 89; Pools. 4 pc. 80; Loten fl. 200, 95; id. fl. 300, —; id. fl. 500, 80.

HAMBURG, 3 Dec. Rusl. Engels. leening 105¼, Cert. bij Stiegl. 4 pc. 84¼; Spanje, Ard. 5 pc. 12¼; id. Binnenl. 3 pc. 27⅛.

FRANKFORT, 3 Dec. Met. 5 pc. 85; 4 pc. 67¾; 2½ pc. 44; Bank-Actien 1292; Darmst. Lot. fl. 50, 71¼; id. fl. 25, 27¾; Badensche Lot. fl. 50, 53¼; id. fl. 35, 31½; Nassaus. 25¾; Holl. 2½ pc. 54⅛; W. S. 4 pc. 83¼; Sijndic. 3½ pc. 83¾.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 December.

De gisteren avond geveilde Huiden zijn bij geringe opkomst, door het saizoen, als volgt opgehouden; Rio-Grande 23½ a 28 c.; Fernambuc en Bahia 15½ a 23½ c.; West-Ind. 18½ a 20 c.; versch gezouten 11 a 14 c.; Bali Huiden 18 c.

ROTTERDAM. 5 Dec. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 1200 b ord. blanke Java Rijst, per de Vier Gebroeders, a *f* 7½ en 2200 b. iets betere dito, per Cornelis Wernard Eduard, a *f* 7¼.

GRAANMARKT.

DELFT, 6 Dec. Granen. *Tarwe.* Westlandsche witte *f* 7¼; dito roode *f* 8,00; Polder witte *f* 6½ — *Rogge* Westlandsche *f* 4½; Polder *f* 4. — *Gerst* Westl. *f* 3 a 3½; Polder *f* 2½. — *Haver f* 2¼ a 2½. — *Paardeboonen f* 4. — *Duivenboonen f* 4½ a 5. — *Boter* 1ste kwal. *f* 34 a 36; 2de kwal. *f* 28 a *f* 33.

SCHIEDAM, 5 Dec. *Moutwijn f* 10,50; *Jenever f* 14.00; Amst. Proef *f* 15.25.

SNEEK, 4 Dec. Boter *f* 38.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 6 Dec. Het schip Oceaan, Kapt. Albers, van hier naar Genua, is den 4den dezer met adsistentie van de stoomboot Ystroom, weder in vlot water en in het Groot Noord-Hollandsch Kanaal gebragt.

TEXEL, 5 Dec. Alhier is een kofschip tegen de Laan aan den grond geraakt, de naam onbekend.

DOUVRES, 3 Dec. Het schip Roelf Giezen, Kapt. Hazewinkel, van Amsterdam naar Napels, alhier lek binnengeloopen, (zie ons vorig N°.) is bezig met lossen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 5 Dec. S. J. Rotgans, Plancius, Tjilatjap. - A. K. de Groot, Jacoba, Suriname. - R. R. Tuntelder, Geertruida, Lissabon. - B. J. Bakker, Vrouw Geertje, Bordeaux. - Lord John Russell, (s.) Londen. - T. Visser, Bernhard en Elisa, Hull. - G. Hoeksma, J. H. Graaf van Rechteren, St. Petersburg. — Gisteren nog: C. Spiegelberg, Geertruida Maria, Batavia. - W. van der Zee, Japan, id.

HELVOET, 5 Dec. Magnet, (s.) Londen. - Attwood, (s) id.

SURINAME, 21 Oct. Scherpbier, Goede Verwachting, Amsterdam. - 22 Oct. Rotgans Jzn., Maria, id. - Swart, Braamspunt, id.

UITGEZEILD:

HELVOET, 5 Dec. H. H. Naatje, Jan Hero, Nantes. - H. Mathew, Elisabeth, Shoreham.

BRIELLE, 5 Dec. Rainbow, (s.) Londen. — Gisteren nog: Blarney, (s) Leverpool.

SURINAME, 24/25 Oct. Visser, Susanna, Amsterdam.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 28 October op 8° 3' N. Br., 23° 7' W, L. Drie Vrienden, Kapt. Prins, van Amsterdam naar Batavia. — Den 27 November op 48° 45' N. Br., 7° 19' W. L. Joan, Kapt. van Assendelft de Coninck, van Rotterdam naar Padang.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BATAVIA, van der Zee, Japan 6,372 b. Koffij, 981 sch. Tin; 82 f Foelie, 93 f. Noten, 9 kist. Notenzeep, 875 fard. Kaneel, 987 boss. Eindrottingen, N. H. M.

TJILATJAP, Rotgans, Plancius 4,265 b. Koffij, 495 k. Indigo, 389 sch. Tin, 1,104 boss. Bindrottingen, N. H. M.

SURINAME, de Groot, Jacoba 245 v. Suiker, G. C. Bosch Reitz; 31 v. dito, J. van Halmael; 16 v. dito, Wed. Vereul en Zoon; 28 v. dito, Bunge en Comp.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 December in lading naar:

Keulen. Ant. Grenshauser, Erfherzog Johan
" E. Haasters, Kolln N°. 22.
Maintz. J. Leijdekker, Maintz No. 2.
Manheim. P. M. Itschert, Fortuna.
Duisburg. C. Scholte, Hoffnung.
Dusseldorp, Neuss en *Urdingen.* J. Hespe, Niederrein No: 8.

Rijnhoogte Arnhem 4 Dec. 1 el 70 duim.
Keulen 5 Dec. 7 voet 6 "

MENGELWERK.

Het jonge Duitschland en het Communisme in Zwitserland.

II.

(*Vervolg.*)

Buonarotti, de oude medepligtige van Babeuf, de hoog geprezen patriarch der Europesche zamenzweringen, keurde die onderneming af, waarvan de uitslag bespottelijk was. Mazzini had haar georganiseerd. Het militaire opperhoofd was Ramorino, een Poolsche generaal. De leden van het »Jonge Europa": Polen, Italianen, Savoyaards, Duitschers, Zwitsers en Franschen; allen namen deel aan het complot en moesten het Europeesch legioen uitmaken. Men koesterde de heerlijkste verwachtingen. Een der zaamgezwoornen heeft het met deze zelfde woorden gezegd: »De daarstelling der Europesche republieken, waarmede geheel Europa zich te vereenigen had, hing van onzen opstand af (1)." De goede uitslag scheen zeker te zijn. Eenige ontevreden en in een slecht gerucht staande onderofficiers hadden, zoo als gewoonlijk, beloofd hunne regementen met zich mede te lokken. Ramorino vertrouwde op die beloften. Als officier van fortuin in dienst der vrijheid, gelijk hij zichzelven noemde, was hij gereed, zooals hij zeer naïf zeide, om zich aan het hoofd van het Piemontesche leger te plaatsen. Mazzini had met zijne koortsachtige pen opruijende proclamatien opgesteld, die de zaamgezwoornen met volle balen mede voerden. Geheele wagens vol geweren stonden gereed. De hoofden der expeditie bestemden die wapenen voor »de van ongeduld brandende en in opstand zijnde Savoyaards."

De loop der gebeurtenissen werkte echter deze voortreffelijke plannen en grootsche combinatien niet bijzonder in de hand. Ramorino had gerekend op eene keurbende soldaten. Maar toen hij gedwongen werd den degen in de vuist te nemen, zag hij zich, wel is waar, omringd van een aantal generaals, maar de manschappen, waarover hij te beschikken had, waren niets dan eene verwarde troep, waarvan hij zelf de volgende beschrijving heeft geven: »Ik zag mij aan het hoofd van niet meer dan twee honderd man, waarvan vijftig Italianen die nog nooit gediend hadden, en die zelfs niet eens de behandeling van 't geweer kenden, vermits velen onder hen zich met hunne wapenen gekwetst hebben; voorts tachtig of negentig Savoyaards, die, voor het grootst gedeelte doof voor alle krijgstucht, zich zat dronken in de herbergen, en een zestigtal Polen, waarvan nauwelijks twee derden vroeger militair geweest waren (2)."

Men begrijpt ligt dat Ramorino, met zulke armzalige rekruten niet veel haast had om zich in het veld te begeven, maar bij oproerige gebeurtenissen zijn het nooit de eigenlijke opperhoofden die het bevel voeren. Het grondgebied van Savoye werd dus geschonden van de zijde van Geneve. De zegepralende proclamatien van Mazzini werden ontpakt en bij ontzettende massa's verspreid. Niemand werd er echter door ontvlamd noch zelfs verleid. Mazzini had zijne kleine bende opstandelingen, zeer dichterlijk vergeleken bij een sneeuwbal, die onder het rollen allengs grooter en eindelijk een ontzaggelijke sneeuwval wordt. Maar die sneeuwval, merkt Wilhelm Marr spottend aan, viel neer op eene ledige vlakte. Inderdaad met karren vol geweren werd te vergeefs door onderscheidene dorpen rondgereden. De vreedzame inwoners zagen ze met verbazing voorbij rijden en zonder de minste begeerte te laten blijken om deze wandelende arsenalen leeg te maken, die dan ook zeker onaangeroerd zouden zijn gebleven, zoo de soldaten van het Europesche legioen geen geweren hadden ontvreemd om ze te verkoopen. De bende van Mazzini en Ramorino zwierf gedurende zes en dertig uren langs de grenzen van Savoye en het kanton Geneve, van Bossey naar Annemasse en Ville-la-Grand, beurtelings naar de beide zijden der grenzen uit ziende of zij geen versterking zag aankomen, die echter op geen enkel punt van den gezigtseinder kwam opdagen.

Het gebeurt maar zeer zeldzaam dat zamenzweerders wier plannen mislukt zijn, hun ongelijk erkennen door 't aan hun vermetel zelfvertrouwen en aan hunne onwetenheid toe te schrijven. Ramorino — gelijk het altijd gebeurt nadat gewaagde ondernemingen mislukt zijn, werd door zijne medepligtigen van verraad beschuldigd. Men noemde hem Judas Iscariot in het costuum van een generaal. »Hij had ons hinderpalen in den weg gelegd, riep een zijner vroegere soldaten uit, hij had ons leger verraden en verkocht om den Europeschen opstand te vernietigen, dien de overtogt van den berg Cenis noodwendig moest te weeg brengen (3)." Men maakte zelfs den prijs waarvoor hij verraden had openlijk bekend; het Heilig Verbond had hem, zoo las men, niets minder dan 350 a 400,000 francs uitbetaald. Ramorino vatte de pen op om zich tegen deze aanklagt te verdedigen, doch volgens ons oordeel, wreekte hij zijne eer ten koste van het gezond verstand; immers hij had vrij spel gespeeld in de dwaze onderneming, waarover hij het opperbevel had aangenomen.

De inval van Savoije, door het »Jonge-Italie" beproefd met de oogluiking der overige vertakkingen van het »Jonge-Europa," verwekte in Zwitserland de afkeuring van alle belanglooze voorstanders van de regtvaardige zaak van Italie; de commissie, door den Grooten Raad van het kanton Waadt benoemd ten einde een verslag over deze aangelegenheid te leveren, wierp in hare zitting van 22 Februarij 1834 in eene welsprekende redevoering op hen een blaam, dien wij zouden wenschen in al hare profetische bewoordingen te kunnen wedergeven, doch waaraan wij heden slechts de volgende zinsneden zullen ontleenen. Men oordeele:

»Welk regtschapen gemoed wordt niet met vreugde en geestdrift vervuld, wanneer het denkt aan de aanstaande vrijmaking van alle volken van Europa? Welke vrije ziel slaakt geen zucht naar het oogenblik, dat de vrijheid de beschaving zal terugvoeren te midden der bevolkingen van dat schoone Italie, dat tweemaal de bakermat is geweest der beschaving van het Westen? Maar hij miskent het beginsel des vooruitgangs, hij beleedigt de wetten der menschelijke vatbaarheid voor volmaking, hij doet de natuur geweld aan, die de vrijheid in een land meent te kunnen invoeren door kracht van wapenen.... De vrijheid is niet als koopmanswaren, die men door handel of smokkelarij kan invoeren; zij is eene behoefte voor den geest, een bestanddeel van het innig leven der volken, — of zij is niets...... Hoe verblind en schuldig zijn dus die van geestdrift vervulde vrijheidkraaijers, wier dwaze pogingen daarop uitloopen, dat de boeijen nog vaster geklonken worden, die men zou wenschen verbroken te zien, ja dikwijls dat het bloed van nieuwe slagtoffers moet vloeijen (4)!"

De heer de Sismondi, die bij onderscheidene gelegenheden grootelijks zijne vurige sympathie voor de Italiaansche zaak had aan den dag gelegd, gispte den inval op Savoye nog heviger dan prof. Monnard, de verstandige en welsprekende verslaggever in den Grooten Raad van Waadt. De heer de Sismondi verklaarde dat het in zijn oog »dwaas en misdadig was zulke avontuurlijke dingen te beproeven."

»Het is eene dwaasheid, vervolgde hij, dat men niet door de ondervinding geleerd heeft zijne eigene krachten en die van den vijand te leeren kennen; het is eene dwaasheid, dat men niet bespeurt dat de Duitsche vlugtelingen op die wijze de met hen bevriende volken aan vreemden verkoopen, volken die op dit oogenblik niets anders dan rust verlangen; het is eene misdaad, vermits iedere mislukte poging de edelmoedigste vrienden des vaderlands in eene hinderlaag lokt en hen zonder doel opoffert; het is eene misdaad, vermits elke onvoorzigtige aanval dengenen versterkt, tegen wien hij was gerigt; het is eene misdaad, vermits de zaamgezwoornen om aan eene zekere ongeduldigheid, aan eene onvoorzigtige ligtzinnigheid, of misschien aan eene kinderachtige ijdelheid te voldoen, de toekomstige hulpmiddelen des vaderlands en alle kansen der vrijheid vernietigen (5)."

De schande der mislukking, de moedeloosheid die het kwalijk slagen der hevige pogingen vergezelt, de beschaamdheid der aanvoerders, hun wederzijdsch wantrouwen, en de hevige verwijten die daarop volgden, waren even zoo vele hinderpalen voor den vooruitgang van het »Jonge-Europa". Nimmer bestond er eene ernstige verstandhouding tusschen de aanleggers van dat revolutionair verbond; de hoofden bezaten te veel ijdelheid en waren al te naijverig op het bezit eener tyrannieke magt. Het centraal-committé van het »Jonge-Europa" was te Parijs opgerigt. De keuze van dezen zetel voor het hoofdbestuur wekte de bezorgdheid op van de vreemde volksleiders, die, ofschoon zij zich volksvrienden noemden, vreesden het voorkomen te hebben van de opperheerschappij van Frankrijk te erkennen. Als wilden nu de leden van dit cosmopolitisch komplot des te beter de onhoudbaarheid der utopien bewijzen, die zich sterk maken de nationaliteiten af te schaffen, legden zij zich toe op de najaging van een doel dat uitsluitend nationaal was. Het »Jonge-Zwitserland" droomde van niets dan beperking der kantonale souvereiniteit, ontwikkeling der eedgenootschappelijke centralisatie en de daarstelling eener nieuwe bondsacte. Het doel, dat het »Jonge Italie" beoogde, was: de eenheid en onafhankelijkheid van het Schier-eiland en bovenal de vrijmaking van Lombardye te bewerken. Het »Jonge-Duitschland" werkte van zijne zijde, op zich zelve maar met ijver tot het omkeeren der Staten aan gene zijde van den Rijn, tot het omverwerpen der monarchien en tot het ineensmelten der verschillende partijen van den Duitschen Bond onder één eenig en republikeinsch bestuur. Duitsche vlugtelingen, die zich wegens de gehouden volksvergaderingen van Hamburg en Francfort aan den Main de ongenade der regeringen berokkend hadden, hadden dit genootschap in Zwitserland gesticht en leidden het aldaar.

De voornaamste stookplaatsen van het »Jonge-Duitschland" waren gevestigd te Straatsburg, Zurich, Bienne en Bern. Van dáár ging eene werkzame propaganda uit en oefende haren invloed op de Duitsche handwerkslieden die Zwitserland doorreisden; aan allen boezemde men een fellen haat tegen de vorsten in. Het duurde dan ook niet lang of ieder handwerksgezel droeg in zijn valies de revolutionaire zangen van den dichter Harro-Harring. Eenigen hunner werden ingewijd in de plannen van den geheimen verkoop; de meesten echter tot dweepzucht gebragt voor dingen en woorden, die zij niet begrepen, waren niets meer dan lijdelijke werktuigen in de hand der leiders.

In den zomer van 1834 waagde het »Jonge Duitschland" eene staatkundige manifestatie, die de geheele Europesche diplomatie in opschudding bragt. Duitsche werklieden kwamen op den weg van Bern naar Könitz bijeen in het bosch van Steinhölzli. Na het houden van eene menigte redevoeringen werden de wapenborden van den Duitschen Bond met voeten getreden en met groote plegtigheid werd een banier, zwart-rood-goud, de kleuren der Duitsche republiek, geplant. In 1836 smeedde het »Jonge Duitschland" het plan om een gewapenden inval te doen in het groothertogdom Baden en er de Republiek uit te roepen. Dit komplot werd echter door valsche broeders verraden. (*Wordt vervolgd.*)

(1) Mémoires sur la Jeune-Italie et sur les événements de Savoye, par un témoin oculaire, 1834. p. 6.

(2) Précis des derniers événements de Savoye, par le général Ramorino. 1834. Paris. p. 55.

(3) Mémoires, p. 21.

(4) Rapports au Grand-conseil et résolutions sur l'affaire des Polonais, Fevrier 1834 p. 34 et 35.

(5) Conseils d'un ami aux réfugiés patriotes, par J. L. C. de Sismondi. Paris 1834 p. 6.

ADVERTENTIEN.

Een Fabrikant in **PILOW, BOMBAZIJDE**, enz. die sedert jaren de meeste Hollandsche Provincien doorreist en dus aanzienlijke relatien bezit, biedt aan tegen eene vaste Provisie, de zaken voor een ander Fabrikant of Grossier hierbij tevens waar te nemen. Hiertoe inclinerende gelieve zich te adresseren met *franco* brieven onder Lett. H. bij den Boekh. J. T. Sommer te *Almelo*. (1667)

(1631) Op Dingsdag den 11 December 1849 en volgende dagen, zal de Boekverkooper J. W. VAN LEEUWEN te Leiden verkoopen: Eene belangrijke verzameling van **BOEKEN**, in onderscheidene talen en wetenschappen; waaronder vele voorname werken over GODGELEERDHEID, GENEESKUNDE, REGTSGELEERDHEID en TAALKUNDE; voorts een **KERK-ORGEL**, 8 voets werk met 8 registers. Op *franco* aanvrage zijn Catalogussen te bekomen.

Vereenigde 's Hertogenbossche
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJEN.

WINTERDIENST.

Van *'s Bosch* naar *Rotterdam*, dagelijks, des morgens ten 7½ ure, en om den anderen dag door naar *Schiedam*.

Van *Rotterdam* naar *'s Bosch*, dagelijks des morgens ten 8 ure, en om den anderen dag van *Schiedam* naar *'s Bosch*, des morgens ten 7 ure.

In verband met de Schroef-Stoombooten van- en naar *Maastricht*, en Diligences naar *Eindhoven*, *Tilburg* en *Breda*, mitsgaders met de Holl.- en Rhijn-Spoorweg.

Aanlegplaats te *Rotterdam*, Oudehoofd.

» » *Dordrecht*, Rietdijkschehoofd. (1669)

(1668) Bij den Uitgever dezer Courant komt Maandag van de pers:

RÉPONSE

D'UN

CATHOLIQUE

AUX

LETTRES d'un PROTESTANT HOLLANDAIS.

Prix 15 Cts.

Bij denzelven zijn onder andere de volgende werken te bekomen:

L'EMMANUEL ou le remède à tous nos maux, par M. L'Abbé Martinet, Docteur en theologie. Sous l'epigraphe: Il y en a un au milieu de vous que vous ne connaissez pas S. Jean. ch 1, 26 . . . . ƒ 4.50

DE LA LIBERTÉ et de l'avenir de la republique Française, par l'auteur de la Lettre a S. M. le roi de Prusse, 1 vol. gr. 8°. . . . . ƒ 2.10

HISTOIRE de St. Thomas d'Aquin de l'ordre des Frères Prêcheurs, 1 vol. gr. 8°. . . . . . . ƒ 4.00

RÉFLEXIONS PIEUSES sur la passion de J. C., par le P. Seraphin, passionniste, 8 vol. . . . . ƒ 2.25

DE LEIDSMAN DER ZONDAREN of Verhandeling over de voortreffelijkheid en de voordeelen der deugd en den weg, dien men volgen moet om er toe te geraken, 2 deelen . . . . ƒ 1.75

Benevens alle soorten van Hollandsche en Fransche MEDITATIEBOEKEN, zeer geschikt voor den Advent.

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen Drukker en Uitgever